

Efervescència política i economies transformadores

13/07/2017

Efervescència política i economies transformadores

Resum:

Cada experiència, des de la més petita i militant fins a la més gran i professionalitzada, aporta la seva pinzellada en la construcció d'un tot comú, que és difícil de nomenar per l'existència de tants corrents de pensament, però que conformen aquest ric ecosistema d'economies transformadores.

Ruben Suriñach

[@miki_batalla](#)

Coordinador de l'àrea de consultoria de la cooperativa Opcions de Consum Responsable i responsable del projecte de Balanç Social de la Xarxa d'Economia Solidària.

[més articles de Ruben Suriñach](#)

Els contorns que delimiten allò que és normal i acceptable d'allò que no ho és, a l'estat espanyol, han canviat acceleradament arran de l'esclat del 15M, i el panorama actual és diferent al de fa deu anys. La resignificació d'allò (in)tolerable i d'allò (im)possible ha cavalcant de la mà d'un clam general per la regeneració democràtica, que ha cristal·litzat de manera desigual en diferents àmbits. On s'ha fet més palès ha estat en el camp de la política institucional, on l'emergència de partits com Podem o plataformes electorals com Ahora Madrid i Barcelona en Comú han representat la cristal·lització del clima 15M als espais polítics de representació. Així com el dibuix i la identificació de la nova política com a cristal·lització del clima 15M a la política institucional és clarament identificable, hi ha un gran buit en el treball per la construcció de maneres de viure amb més qualitat de vida prou inquietant: la manca de propostes alineades amb el clima 15M en la resignificació i replantejament del model econòmic i els marcs de pensament tradicionals que el sostenen.

El debat sobre l'economia, això és, sobre com orchestrem els mitjans per a l'assignació de recursos que permetin una adient satisfacció de les necessitats de les persones al llarg del temps, segueix movent-se entre les seves dues polaritats històriques: les tesis de l'economia de mercat i les de l'economia centralitzada, és a dir, el pol neoliberal i el pol socialista (i un gris socialdemòcrata cada cop més proper al neoliberalisme, que està desdibuixat per la globalització financera i la debilitació progressiva de l'estat). En el context actual, és imprescindible abandonar aquesta dicotomia irreal, i imaginar i construir noves formes de satisfacció de necessitats i d'articulació de la vida econòmica que no passin només pels dos pols tradicionals (i que en gran mesura passa per fer una lectura més àmplia de la Història o recuperar tradicions oblidades, entre d'altres). El que empeny a pensar que aquesta inquietud és força compartida, és l'efervescència de propostes i pràctiques econòmiques que es diferencien—almenys discursivament— dels marcs majoritaris: economia social i solidària, economia col·laborativa procomú, economies feministes, decreixement, economia basada en els comuns, etc. I no només cal referir-se a les propostes amb noms i cognoms i que són, per tant, etiquetables, sinó també a aquelles experiències d'organització col·lectiva per a la satisfacció de necessitats que estan sent bàsiques pel sosteniment de les necessitats de les persones. I també ens podríem referir als intents, més o menys innocents, per a pal·liar o suavitzar les arestes del marc neoliberal amb nous conceptes com economia circular, emprendoria social,

responsabilitat social corporativa o innovació social.

El fet és que tenim avui sobre la taula un batibull de propostes de transformació socioeconòmica que intenten –en diferents graus i mesures- transcendir els marcs tradicionals, i ho fan des de diferents èmfasis i proclames, fent emergir en els últims anys -i amb el 15M com a punt d'inflexió- gran quantitat d'empreses i iniciatives pràctiques de resolució de necessitats, capaces d'articular mercats socials en clau de solidaritat reforçant el substrat d'experiències preexistents que havien anat obrint camí amb els anys: grups i cooperatives de consum, xarxes d'intercanvi i monedes socials, xarxes de producció col·laborativa de béns digitals, grups de criança i escoles autogestionades, un renovat cooperativisme enfocat a la transformació social, plataformes cooperatives de provisió d'electricitat verda, nous comuns urbans en forma d'horts i centres socials, projectes de producció agroecològica, etc. Iniciatives i moviments que avui reivindiquen també una re-invenió del paper de l'Estat en la satisfacció de necessitats i la recuperació de sobirania popular, però diversificant i ampliant la responsabilitat i capacitat de gestió d'allò públic cap a aquestes economies transformadores com a espai complementari a l'Estat.

Mirant-nos les economies transformadores en conjunt, podem apreciar matisos en el seu relat i en la seu posicionament. Observem com alguns moviments tenen un gran arrelament territorial articulat sobre una base social àmplia, com l'economia social i solidària a través de la XES; d'altres es mouen en un pla més teòric però incidint sobre marcs regulatoris i construint visions de canvi de gran escala, com el decreixement o l'economia basada en els comuns i el seu vincle amb l'activitat acadèmica i formativa; d'altres, com les economies feministes, fan visible esferes totalment invisibilitzades de l'activitat econòmica com són les tasques de cura; i trobem també altres moviments en terrenys de joc específics, com l'economia col·laborativa procomú amb la nova frontera tecnològica, l'agroecologia en l'àmbit de l'alimentació o la sobirania energètica en l'àmbit del subministrament d'energia. De cada un d'aquests moviments en sobresurt una idea central, però que està híbrida amb moltes altres en diferents graus. Cada experiència, des de la més petita i militant fins a la més gran i professionalitzada, aporta la seva pinzellada en la construcció d'un tot comú, que és difícil de nomenar per l'existència de tants corrents de pensament, però que conformen aquest ric ecosistema d'economies transformadores.

Etiquetes: [economia social](#), [Ruben Suriñach](#)

URL d'origen: <https://xarxanet.org/opinio/efervescencia-politica-i-economies-transformadores>